

Arne Ordings utenrikskronikk.

I sin tale til medlemmene av parlamentet 21. oktober erklærte general Smuts at vi står foran vendepunktet i krigen. Når tiden er inne, gjelder det å smi mens jernet er varmt, sa han. Det vil være en feil å gjøre så grundige forbedringer at det gunstige øieblikk går tapt. De dager senere gikk den åttende arme til angrep. Aksemaktens propaganda har systematisk spredt rykter om at de allierte planlegger aksjoner i Nord- og Vest-Afrika. De gjentar stadig at de allierte har planer om å angripe Rommel fra syd. Men disse rykter er bare uttrykk for aksemaktens nervøsitet og ønsket om å få de allierte til å røpe sine planer gjennom dementier eller bekreftelser.

De alliertes nye offensiv i Egypt må sees i sammenheng med kampene i Russland. Det er av avgjørende betydning at offensiven setter inn akkurat nu når man står foran et vendepunkt i kampene her. Dette nye felttoget adskiller sig helt fra de tidligere felttog i Nord-Afrika. Det foregår på et forholdsvis begrenset frontavsnitt som ikke er mere enn 60 km bredt. Rommel har satt alt inn på å bygge op et sterkt dybdeforsvar ved hjelp av minefelter, og tyskerne har tidligere vist at de forstår den kunsten. Italienerne er ikke stort verdt som soldater, men de er dyktige ingeniører og arbeidere. På fronten i El Alamein er det ikke mulig å foreta store omgående bevegelser. De alliertes angrep er frontalangrep mot sterkt befestede fiendtlige stillinger. De minner forsåvidt om kampene på Vestfronten i forrige verdenskrig, og man kan gå ut fra at de vil bli både langvarige og blodige. Øieblikkelige resultater kan der for ikke ventes. De første meldinger viser at de allierte tropper har trengt gjennom det ytre minefelt og på enkelte punkter inn i fiendens forsvarsstillinger. De angriper nu stadig for å utvide sine innhugg i fiendens stillinger. Intil søndag kveld har de tatt 1450 fanger. Kampene forberedes ved bombardemang fra luften og sjøen. Infanteriet går så til angrep, og tanksavdelingene følger etter dette for å utvide de innhugg det har gjort.

Den åttende arme har stadig fått forsterkninger i de siste måneder. Allerede i august erklærte Churchill at armeen for en stor del var ny. Det er i sannhet en alliert arme. Her kjemper soldater fra India, Syd-Afrika, Australia, New Zealand og Grekenland og Frankrike, men flertallet av troppene er fra Storbritannia. Storparten av forsterkningene er kommet den lange veien om Afrikas sydspiss, en forbindelseslinje på 2 000 km. Denne forbindelseslinjen er imidlertid forholdsvis sikker til tross for tyske ubåtangrep, men den forutsetter stor tonnasje og sterk konvoitjeneste. Både amerikanernes besettelse av Liberia og engelskmennenes besettelse av Madagaskar skjedde nærmest for å sikre den.

General Rommel led betydelige tap under sitt mislykkede fremstøt i september. Han har fått forsterkninger pr fly fra Kreta, men storparten må komme fra Italia og Sicilia. Hans forbindelseslinjer er således meget kortere enn de alliertes, men langt mindre sikre. Britiske undervannsbåter har tilfødt fienden store tap i Middelhavet. 14 skip er senket og 8 skadet.

Krigen i Nord-Afrika vinner nok om krigen på Vestfronten 1914 - 18, men med den avgjørende forskjell at flyvåpenet er langt viktigere nu. De allierte har samlet en overlegen flystyrke, og i fire dager forut for offensiven blev fienden utsatt for et sammenhengende luftbombardemang, voldsommere enn noe tidligere på dette frontavsnitt. Allierte bombefly og jagere angrep i selve frontavsnittet, og flyvåpenet og armeen arbeider intimt sammen under felles overledelse. Overlegenheten i luften har en gunstig virkning på troppe-nes moral.

Det mest opsiktsvekkende ved den nye offensiven er imidlertid samarbeidet mellom stridskreftene i Nord-Afrika og de langtrekkende bombefly med baser i Storbritannia. Britiske Lancasterbombefly har i de siste døgn bombardert Genova, Savona og Milano. I Milano ligger Italias største rustningsfabrikker, de berømte Caproniverker, og det er landets viktigste trafikknutepunkt. Lørdag ettermiddag rettet bombefly et angrep mot Milano i dagslys. Flyene fløi over Frankrike i 20 meters høide, for å stige op i flere tusen meters høide da de skulde over Alpene, og så slippe sinabombelast over Milano fra en høide lavere enn spørreballongene. Disse tokter blev utført med

forbausende små tap. Forsvaret var delvis lammet av panikk. Italia er både når det gjelder råstoffer og krigsmateriell avhengig av forbindelsen med Tyskland og angrepet mot dette viktige trafikknutepunkt er derfor av stor betydning. Angrepet har dessuten sannsynligvis en sterk virkning på italienernes moral som er skropelig nok i forveien.

Mussolini feirer i morgen 20-årsdagen for fascisme^{ns} innførelse. Hans bevegelse nå i lang tid en viss sympati i det syvrige Europa, noe som sårlig skyldtes legenden om at Mussolini hadde reddet Italia fra bolsjevismene. I virkeligheten var den revolusjonære bevegelse i Italia øbbet ut da Mussolini tok makten. Det blev også bevdt at fascismen var mere effektiv og bevegelig enn demokratiet, og det blev snakket om demokratiets fallitt. Det viste sig snart at også dette var en legende. Fascismen avskaffet de politiske partier, pressefrihet osv. Til gjengjeld er hele styret preget av rettløshet, korrupsjon og klikkereser.

Før krigen talte Mussolini skrytende om 8 millioner italienske bajonetter. Dette tall er sterkt overdrevet. Italia har aldri stillet mere enn 65 divisjoner. Disse var anstillet på krig mot Frankrike, men de sammenstøt som fant sted ved den franske grense falt ikke ut til italienernes fordel. Og senere kom de forsmadelige nederlag i Grækenland og Afrika. Italia har gjennom denne krigen mistet sitt kolonirike og er blitt en tysk vasallstat. Der verse rer fra tid til annen rykter om at Italia vil slutte separاتفred. Men Mussolini har forlenget knyttet sin skjebne til Hitlers, og det er ingen grunn til å tro at de allierte vil slutte fred med de nuværende makthavere. Det tyske Gøpape har satt sig så godt fast i landet at det ikke er sannsynlig at man kommer noen vei med revolusjonære bevegelse. Fascismen er ikke så godt forankret i det italienske folk som nazismen er i det tyske, og krigen er utvilsomt meget upopular i Italia. Den amerikanske regjering har erklært at den ikke vil betrakte de 600 000 italienerne i De forente stater som fiendtlige utlendinger. Italia er utvilsomt oksens svåkeste punkt.

Østfronten 8 kveld.

Østfronten. Dagens kommunike fra Kairo melder at luftoperasjonene over slagmarken blir holdt i stor målestokk. Tysk og italiensk luftvirksomhet er øket. 18 aksedfly er skutt ned. Allierte fly har angrepet mange forskjellige mål. En fiendtlig konvoi ved Tobruk blev bombardert og en tankbåt blev satt i brand og et handelsskip sprengt i luften. Tre tyske fly er skutt ned over Malta. Til lands holder briterne sine vinninger og kjemper for å utvide åpningene i den fiendtlige linjen.

Russland. Fra Stalingrad meldes om øket russisk press mot de tyske stillinger syd og nord for byen. Ved et fabrikkstrøk er stillingen kritisk, men russerne har slått tilbake et angrep her. Tyskerne har hatt store tap. I den 305te tyske divisjon er det bare 25 / 30 mann tilbake i hvert kompani. Resten er enten falt eller sårst. Timosjenko har hatt ny fremgang i sin offensiv nordvest for Stalingrad mellom Don og Volga. Isvestia skriver at tyskerne på grunn av sine store tap nu ikke kan innlede samtidige operasjoner ved alle frontavsnitt i Stalingrad. Fiendtlige angrep i Kaukasus nordst for Tuapse er slått tilbake.

Det fjerne Østen. Et stort slag til lands, til sjøs og i luften utkjempes i Stillehavet om Guadalcanar, nøkkelstillingen til Salamongruppen. Ifølge ufullstendige meldinger fra Washington er tre japanske kryssere og to hangarskip skadet. 22 japanske fly blev skutt ned. Amerikanske tap: 1 senket destroyer, 1 hangarskip alvorlig skadet, andre skip lett skadet. Allierte fly angrep japanske stillinger i Iae, Salamaua og Kokoda. Fra India meldes om britiske bombeflyangrep mot Akyab i Burma.

Frankrike. De franske arbeideres trusel om generalstreik har tvunget Lasalle til å utgi en forordning om at rekrutteringen av franske arbeidere til Tyskland vil bli stillet tilbake på frivillig basis. Generalstreiken skulde ha begynt 17 oktober. Først dagen i forveien gav Lasalle det løfte som blev forlangt etter konferansen med lederne av de franske fagforeninger. Tyskerne har tatt 30 gisler i Lille som represalier for en eksplosjon i en kafe hvor tre tyske soldater blev sårst. I Hollas er tyve unge mennesker henrettet som represalier for bombing av et nazistisk kvarter.